

... و سرانجام

شفافیت بیشتر در بانک های اروپا

موضوع انتشار نتایج تست های استرس در ماده ۱۴ بیانیه های پایانی نشست های ناامید کننده پیشین مورد اشاره قرار گرفته بود اما سرانجام ۲۷ تن از رهبران اتحادیه اروپا تصمیمی مهم و ثمربخش برای انتشار نتایج تست های استرس ۲۵ بانک بزرگ اروپا گرفتند.

پس از حملات صوری و عوام فریبانه رهبران اتحادیه اروپا به فناناپذیری بازارهای مالی و عزم و اراده آنها برای مهار نظام سرمایه داری، سرانجام فشارهای بازار منجر به اتخاذ تصمیم عاقلانه مذکور در جلسه یک روزه اتحادیه در شهر بروکسل شد. خلاصه اینکه علیرغم همه اشکالات و اشتباهات، بازارها یک بار دیگر منبع مطمئن و قابل اتکایی از نظم و سختگیری توأم با دقت زیاد را در این بحران تمام عیار یورویی فراهم آوردند.

در ماه فوریه هنگامی که رهبران اروپا در بروکسل گرد هم آمده بودند تا با فشردن دستان یکدیگر هم پیمان شده و برای توقف بحران مالی یونان در کنار کشورهای یورویی بمانند نیز وضعیت به همین منوال بود اما امتناع آنها در شفاف سازی اهداف مورد نظر باعث گردید تا مکانیسم بازار ظرف تنها چند روز بلوف آنها را آشکار نماید. اتحادیه اروپا در چهارمین نشست بعدی، موافقت خود را با راهکار دفاعی ۷۵۰ میلیارد یورویی به کشورهای اروپایی با پول واحد یورویی اعلام نمود. از نظر آنها اشتباه بازارها حتی به صورت گروهی هم اجتناب ناپذیر است و لذا می تواند همه چیز را به هم بریزد. همین امر سیاستمداران اروپایی را وادار نمود تا گردهم آمده و بر سر تمهیدات ضروری برای نجات یورو به توافق برسند.

ایده علنی کردن تست های استرس اولین بار توسط اسپانیا مطرح شد. این قبیل تست ها در اندازه گیری توانایی بانک ها برای بقاء در شرایط وخیم اقتصادی کاربرد دارند. مراجع نظارتی نظام بانکی اسپانیا و مقامات دولتی آن کشور تلاش های فراوانی نموده و فشارهای زیادی آوردند تا اطلاعات مربوط به تست های استرس منتشر شوند و بحث آنها بود که چشم انداز بانک های اسپانیایی نزد بازارهای بین المللی تیره و تار بوده و میزان معینی از شفافیت می تواند تأثیرات مثبتی بر رویکرد منفی بازارها به نظام بانکی اسپانیا داشته باشد. در این میان مقامات آلمانی محتاط تر بوده اند. جوزف آکرمن رئیس دویچه بانک در این باره می گوید که از اصل موضوع انتشار نتایج

تست های استرس حمایت می کند اما چنانچه در این راستا ابتدا راهکارهای حمایت از بانک های اروپایی فراهم نشده باشد، عمومی شدن قضیه و کشاندن آن به افکار عمومی بسیار بسیار خطرناک خواهد بود. پس طبیعی است که انجمن بانکداری دولتی آلمان هنوز هم با موضوع عمومی کردن قضیه مخالف باشد.

هر چند به اصرار اسپانیایی ها این گام بزرگ برداشته شد اما مقامات شرکت کننده در اجلاس بروکسل اظهار می دارند که تنها دو بانک بزرگ اسپانیایی به نامهای Santander و BBVA در لیست ۲۵ بانک بزرگ اروپایی قرار می گیرند.

این در حالی است که رئیس کل بانک مرکزی اسپانیا میگوئل آنخل فرناندز اوردونز، که در خط مقدم جبهه طرفداران اصلاحات ساختاری قرار دارد، اعلام نموده است که

تست های استرس منتشر شده کلیه بانک های اسپانیایی را نیز پوشش خواهد داد. وی می افزاید: تست های مورد نظر نه تنها سناریوهای مورد نظر، نه تنها سناریوهای معقول در دست اقدام بلکه سناریوهای پیچیده رشد آتی را نیز در بر می گیرند. فرناندز می گوید: چنانچه تا پیش از پایان ماه ژوئن هنوز مؤسسه ای با اصلاحات ساختاری مخالف بوده و در برابر آن مقاومت نماید، بانک مرکزی رأساً دست بکار خواهد شد. این تهدید، تهدیدی تو خالی و بیهوده نیست. مکانیسم صندوق اصلاحات ساختاری نظام بانکی به بانک مرکزی این امکان و اجازه را می دهد که بانک های لجام گسیخته را مهار نماید.

چنانچه همه چیز طبق برنامه پیش رود، به خاطر این اعمال شفافیت، بازارها به اسپانیا روی خوش نشان خواهند داد. حتی زاپاته رو نخست وزیر اسپانیا نیز نسبت به این دورنمای مثبت خوش بین است. او با اشاره به بحران ایجاد شده معتقد است که نیروهای اهریمنی توطئه گر آمریکایی - انگلیسی، اسپانیا را هدف قرار داده اند تا یورو را نابود کنند.

آقای زاپاته رو با ابراز ناخرسندی از شایعات موجود می گوید که هیچ عاملی به اندازه شفافیت، کفایت و توانایی مالی را افزایش نمی دهد.

خوزه مانوئل باروسو رئیس کمیسیون اروپا نیز ضمن حمایت کامل از شفافیت خواستار یک پاکسازی متناسب در بانک های اروپایی شد تا از آن طریق با مرتفع نمودن مشکلات موجود اعتماد سرمایه گذاران بازسازی شود.

معمولاً مجاب نمودن همه سیاستمداران به پذیرش این موضوع غیرممکن است ولی به نظر می رسد سرانجام آنها کار درست را انتخاب نموده اند.